

Omstændigheder vilde nedlægge sin Mølle eller sit Værk. Den ærede 5te Landsthingsmand for 1ste Kredts (Ørsted) har yttret, at det forekom ham, at der fandt en Expropriation Sted med Hensyn til de Stadelidende, med Hensyn til Participanterne i et Vandløb og de øvrige Personer, som skulde deeltage i Udredelsen af Udgifterne. Jeg skal ikke indlade mig paa, om det kan kaldes en Expropriation, men blot tillade mig at bemærke, at, isald det er en Expropriation, da er der i Forordningen af 29de Juli 1846 i det Hele sanctioneret et Expropriationssystem; der er bestemt, at Participanterne i et Vandløb efter den Kjendelse, der falder i Landvæsenscommissionen eller ialtsald, naar Sagen indankes, i Indenrigsministeriet, skulle være pligtige til at bære de Udgifter, som paalægges dem til Udredelse for Oprensning af Vandløb. Den samme ærede Landsthingsmand har ogsaa udtalt sig for, at det vilde være hensigtsmæssigt at udsætte Sagen indtil videre og indhente videre Betænkninger fra de locale Autoriteter. Jeg skal i saa Henseende henholde mig til min foregaaende Udtalelse og til, hvad der er yttret af den høitagtede Indenrigsminister. Jeg troer, at, isald Participanterne kunde blive enige, isald man ikke skulde anvende mod dem, hvad der af den ærede Landsthingsmand ansees for en Art Expropriation, og det altsaa vilde være nødvendigt, for at Sagen skulde nyde Fremgang, at tilveiebringe Enighed i det Hele, saa troer jeg ikke, vi behøve denne Lov. Hensigten er jo netop at fjerne den Uenighed, som i disse Tilfælde i Almindelighed vil finde Sted, idetmindste mellem nogle af Parterne og Pluraliteten. At Amtsraadet efter denne Lovs § 1 skulde komme i en skjæv Stilling med Hensyn til denne Sag, kan jeg ikke indrømme den ærede Landsthingsmand; thi det skal blot afgive et foreløbigt Skjøn, om det finder, at Sagen er nødvendig, og dette Skjøn kan det efter min Formening afgive enten proprio motu eller efter en til det derom indgiven Begjering, og Sagen skal derefter undersøges af Landvæsenscommissionen. Er Amtsraadet nu ikke fornøjet med dennes Kjendelse, staaer det det frit for at indsende den til Indenrigsministeriet. Ligeledes forekom det den ærede Landsthings-

mand mindre passende, at Amtsraadet derefter skulde kunne bestemme, at Omkostningerne ved disse foreløbige Forretninger skulde udredes af Amtsrepartitionsfonden; men her er ikke noget andet Tilfælde, end hvad der i Almindelighed finder Sted, nemlig at, naar Amtsraadet finder, at der over de Vandanlæg, hvor der haves en ældre Aastedsforretning, skal optages en ny Aastedsforretning, er Amtsrepartitionsfonden pligtig at bære de derved foranledigede Omkostninger og dette troer jeg ogsaa kan anvendes i nærværende Tilfælde.

Ørsted: Jeg har ikke kunnet sige, at der finder nogen Expropriation Sted med Hensyn til de Lodsieiere, der skulle deeltage i Beføstningerne paa en Vandmøllens eller andre Vandværkers Nedlæggelse eller Forandring, men jeg har kun sagt, at der var Noget analogt med Expropriation, Noget, som med Hensyn til Grundsætningerne er af samme Natur; thi, hvad enten jeg nødes til at afstaae en Eiendom imod min Villie, eller jeg nødes til at tage Deel i at affjøre en Anden hans Eiendom, eller at give ham Noget, for at faae ham til at gjøre en Forandring ved sin Eiendom, bliver det dog i Principet det Samme. At der er Expropriation i Forordningen af 1846, derom er der ingen Tvivl, og jeg har heller ikke yttret mig imod det her omhandlede Forslag, fordi det indeholder Expropriation eller Noget, der er analogt med Expropriation, — thi det er ikke nogen sand Expropriation — kun fordi der ei haves nøagtige Bestemmelser om de Betingelser, hvorunder det virkelig kunde være billigt og hensigtsmæssigt, at der gribes ind i Bedkommendes Eiendomsrettigheder, fordi de Forhold, hvorom der var Tale, ei ere saaledes undersøgte, som de, efter min Formening, maatte være det, for at der kunde skrives til saadanne Forholdsregler, som omhandlet. — Naar man siger, at der er Ingen, der kan udsættes for Tab, fordi Landvæsenscommissionen bestemmer, hvorledes der skal forholdes, eller fordi Amtsraadet har besluttet det, saa vilde det være rigtigt, hvis Landvæsenscommissionen og Amtsraadet vare usejlbare. Men, da dette ikke er Tilfældet, saa seer jeg ikke Andet, end at Sagen har sine meget store Betænkneligheder. At det i visse Henseender kunde